

Boekel, 24 juni 2025

Onderwerp: Beantwoording vraag DOP - bibliotheekvoorziening

Op 23 juni 2025 is via de griffier onderstaande vraag betreffende de bibliotheekvoorziening in de gemeente Boekel ontvangen.

Er is extra geld beschikbaar voor kleine gemeenten om hun bibliotheekvoorzieningen te verbeteren, inclusief de mogelijkheid om mini-minibiebs te ondersteunen. Dit geld is bedoeld om gemeenten te helpen hun bibliotheeknetwerk te versterken en voor te bereiden op de wettelijke zorgplicht die in 2026 ingaat, waarbij gemeenten verantwoordelijk worden voor het toegankelijk maken van een volwaardige bibliotheek voor alle inwoners. Graag zouden wij horen of Boekel hier ook voor in aanmerking komt. Zo nee waarom niet. Zo ja welke stappen zijn hiervoor al gedaan.

Hieronder volgt de beantwoording van deze vragen:

'Regeling eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024'

In de afgelopen jaren zijn veel gemeenten genoodzaakt geweest om te bezuinigen op bibliotheken, waardoor veel wijk en dorpen geen bibliotheek meer hebben. Op 7 juli 2022 nam de Kamer een motie aan van Kamerlid Mohandis om de toegankelijkheid van bibliotheken in alle gemeenten wettelijk te regelen.

Ter voorbereiding op de zorgplicht is in 2023 de 'Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen' (SPUK) gepubliceerd. Deze middelen waren bedoeld om het netwerk van fysieke bibliotheken te repareren en te versterken. Bij de toekenning van de middelen werd voorrang gegeven aan: gemeenten waar nog geen bibliotheekvestiging aanwezig was, gemeente met een grote afstand tot een bibliotheekvestiging en gemeenten met een hoog risico op onderwijsachterstand, een lage score op de Sociaaleconomische status of een groot aandeel laaggeletterdheid.

De gemeente Boekel heeft geen beroep gedaan op de 'Regeling eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024', omdat de voorwaarden onvoldoende aansloten bij de situatie in onze kleine gemeente. Er was geen behoefte aan een nieuwe bibliotheekvestiging en daar waar wel kansen gezien werden – bijvoorbeeld voor meer activiteiten in de bibliotheek – viel niet onder de voorwaarden van deze regeling.

Decentralisatie-uitkering openbare bibliotheken 2025-2026

Eerder werd aangekondigd dat de wettelijke zorgplicht voor gemeenten per 1 januari 2025 van kracht werd. De aangekondigde wetswijziging heeft echter vertraging opgelopen en inmiddels is de verwachting dat gemeenten medio 2026 de wettelijke taak krijgen om er voor te zorgen dat inwoners binnen een redelijke afstand toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek.

In de periode tot de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten in 2025 en 2026 via een decentralisatie-uitkering – zie [septembercirculaire gemeentefonds 2024](#) – een bedrag van € 2,95 per inwoner, met een minimaal bedrag van €100.000 voor de kleinste gemeenten, waaronder de gemeente Boekel. Het doel van de uitkering is om gemeenten in staat te stellen zich, door het versterken van de lokale bibliotheekvoorziening, voor te bereiden op de invoering van de wettelijke zorgplicht.

In 2025 het aangevraagde subsidiebedrag door Bibliotheek De Lage Beemden aangevuld met een extra bijdrage uit de decentralisatie-uitkering openbare bibliotheken. Deze bijdrage is ingezet om een sluitende begroting te realiseren, een verbetering van de vermogenspositie te realiseren en een aantal verbeteringen door te voeren ter voorbereiding op de wettelijke zorgplicht.